

Martinus

www.martinus.hu

a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

Töltsük hasznosan a nyarat!

Látóvalók egyházmegyénkben, amelyeket kéreppárral is megközelíthetünk ▶ 3. oldal

Papi dispoziciók

Plébánosi és lelkesítő kinevezések, áthelyezések egyházmegyénkben ▶ 11. oldal

Misztikus malom

Megjelent dr. Martos Levente Balázs atya legújabb könyve ▶ 14.

V. ÉVFOLYAM 7. SZÁM – 2012. JÚLIUS – ÁRA: 150 FT

Család újra

Időről időre fellángolnak a viták a család körül. Jogvédő szervezetek és ombudsmanok, törvényhozó szervezetek és alkotmánybíróságok tartják magukat illetékesnek arra, hogy meghatározzák a család fogalmát. A különféle országokban más-más törvényi megfogalmazást nyer a család, s ezek mögött eltérő felfogások állnak a családról. Természetesen az Egyház sem marad ki ezekből a vitákból, hanem a maga szerény eszközeivel igyekszik az Isten által megálmodott modellhez közelíteni a nézeteket.

Kit érint a családvédelmi törvény? Ki részesüljön családvédelmi támogatásban? Ki nevezhető egyáltalán családtagnak? Nevezhetjük-e házasságnak a házassághoz hasonló társkapcsolatokat? Nevezhetjük-e családnak a családhoz aligha hasonló együttéléseket? Egy dolog a törvénytörvény és más az élet. Le lehet írni egy törvényben, hogy az is család, ha két, együtt élő férfi örökbe fogad egy kislányt, de a kislány aligha fogja azt érezni, hogy családban él.

A minap az öcsémnél voltam látogatásban. Az egyik óvodás gyermeke mutatja az általa készített rajtot, rajt a szülőkkel és a hat gyermekkel: Az én családom – mondja gyermeki büszkeséggel.

Remélem, hogy 30-40 év múlva hozzá hasonló körülmények között nevelkedett személyek fogalmazzák majd a törvényeket. Remélem, hogy egyszer előkerül a józan ész, és mindenki elhiszi, hogy minden embernek joga van családban és nem egy ahhoz többé-kevésbé hasonlító csoportban felnőni. **[Horváth István Sándor]**

Fogyunk és gyarapodunk

Amagunk mögött hagyott június hónap második fele sok-sok lelkipásztornak kedves évfordulót jelentett: legtöbbünket ilyenkor szenteltek pappá. Ki kerek, ki nem kerek évfordulót ünnepelve, de alighanem mélységes hálával tekint vissza papi szolgálatának elmúlt éveire. Különösen is talán a papszentelés azon pillanatában, amikor az új „generáció” fejére egyenként rátesszük kezünket, kifejezve: befogadjuk őket a papság közösségébe. Örülünk nekik, és értük is hálát adunk az aratás Ura felé.

Mára már szinte különlegességnek számít az olyan alkalom, mint az idej volt: három áldozópapot szentelt megyéspüspök úr a szombathelyi Székesegyházban június 23-án. Egyre inkább az ugyanis a jellemző, mint most szentelt diakónus testvérünk esetében, aki egymaga részesült az egyházi rend szentségének első fokozatában – így volt ezzel jelen sorok

írója is. Közben sajnos nemcsak nyugdíjas, de aktív lelkipásztorokat is veszít az egyházmegye, így már egy-egy ilyen „nagy létszámú” papszentelés sem érezteti hatását a lelkipásztori ellátottságot tekintve: aligha várhatja bármelyik település is, hogy ha az elmúlt években nem jutott oda pap, majd most fog. A hat évfolyamon eloszló kilenc papnövendék sem ad erre komoly reményt.

Mégis mindezek ellenére a lényeg, hogy ismét gyarapodtunk. Istennek legyen hála, új munkások kezdik az aratást! Örülünk nekik és a korábban érkezetteknek is! És hogy lesznek-e egyszer többen, az mindenképp előtt azon múlik, mennyire vesszük komolyan: papi hivatás csak ott fog születni, ahol vannak olyanok, akik kiimádkozzák azt. „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek az aratás Urát, küldjön munkásokat aratásába!”

[Ipacs Bence]

LITURGIA

Az egyházi év

Az évközi idő II.

Az évközi idő harminchárom, esetleg harmincnégy hete alatt csak a vasárnapoknak van saját miseszövegük (vagyis könyörgések és szentírási olvasmányok). Ezeket a vasárnapokat évközi első, második, harmadik, stb. vasárnapnak nevezzük, de az 1. évközi vasárnap helyén általában Urunk megkeresztelkedésének ünnepe van, a 34. vasárnapon pedig Krisztus Király ünnepét üljük. A heteket az elmúlt vasárnap számának megfelelően számozzuk (pl. évközi 14. hét). A hetek napjait, melyeken nincs főünnep, ünnep vagy kötelező emléknap, köznapoknak nevezzük.

A misekönyvben az évközi idő vasárnapjaira és köznapjaira 34 mise van közölve, melyeket a következő szempontok szerint használunk: vasárnapokon azt a misét vesszük, amely megfelel az évközi vasárnap sorszámának, ha csak nem ütközik olyan főünnepvel vagy ünneppel, amelyet vasárnap kell megülni. Ilyenek Urunk főünnepi és ünnepei (Szentháromság vasárnapja, Úrnapja, Urunk színeváltozása), valamint a Boldogságos Szűz Mária és az általános naptárba felvett szentek főünnepi (Nagyboldogasszony, Magyarok Nagymartyonja, Keresztelő Szent János születése, Szent Péter és Pál apostolok, Szent István király, Mindenszentek), illetve a saját főünnep (pl.: az egyházmegye vagy a hely, a templom védőszentjének ünnepe, a templom felszentelésének ünnepe). Ilyenkor az ünnepről vesszük a szentmisét. Köznapokon pedig a 34 mise bármelyike mondható, a miséző döntése szerint.

Vasárnapokon van Dicsőség és Hitvallás, köznapokon pedig elmarad mindkettő. Vasárnapokon négy szentírási szakaszt olvasunk: egy ószövetségi olvasmányt, egy zsolnárt, egy újszövetségi és egy evangéliumi olvasmányt. Köznapokon három szentírási szakasz van: egy ó- vagy újszövetségi olvasmány, egy zsolnárt és egy evangélium. A prefáció vasárnapokon az évközi vasárnapokról mondandó, ehhez 8 különböző szöveg áll rendelkezésre, köznapokon pedig az öt, ún. „közös prefációk” közül veendő egy, de sorra kerülhetnek azok a prefációk is, melyek az egyes eucharisztikus imákhoz tartoznak. [Ipacs Bence]

PÉLDAKÉP

Liguori Szent Alfonz

Szent Alfonz a 18. század egyik legtehetségesebb lelkipásztora volt. Felismerte korának problémáit, és igyekezett azokra a legjobb és legpontosabb válaszokat adni. Nápoly mellett született főnemesi családban. Édesapja nyolc gyermeke közül őt, mint legidősebbet jogi pályára szánták. Ehhez megvolt a tehetsége is, olyannyira, hogy 17 évesen már a civil és a kánonjog doktorává avatták. Szépen ívelt felfelé a karrierje, sorra nyerte a bonyolult pereket. 27 éves volt, amikor egy nagy pert elveszített. Ez a vereség elgondolkodtatta, és arra az elhatározásra jutott, hogy inkább engedelmeskedik az Úristen hívó szavának, minthogy sokszor az igazság meghamisításával győzzön a jogi perekben.

Szemináriumi tanulmányai befejeztével Nápolyban olyan erővel és hévvel vetette bele magát a lelkipásztorkodásba, hogy pár év alatt teljesen kimerült. Püspöke ekkor a hegyekbe küldte pihenni. Alfonz felfigyelt a Nápolytól délre, a hegyek előtt húzódó sík vidékre, ahol még templomot sem

látott. Megérezte az ottani emberek Istenre való éhségét, és amikor letelt a pihenésre szánt idő, kérte a püspökét, hogy adjon neki prédikálási engedélyt erre a vidékre. Tanyáról tanyára haladva felkereste a családokat, tanította őket, meghallgatta minden gondjukat, bajukat, és igyekezett mindenben segíteni őket.

Közben megalapította a redemptoristák, a Megváltó misszionáriusainak rendjét. Láta korának nagy problémáit – erkölcsi szabadosság, kapzsiság, önző viselkedés –, és igyekezett modern, haladó és a hit tanításával megegyező válaszokat adni, amelyekkel a katolikus erkölcsstan egyik kimagasló alakjává vált. Majd pedig sorra adta ki a kiváló, ma is érvényes mondanivalóval bíró könyveit, amelyekben megerősítette hitükben olvasóit és bátorította őket az erényes keresztény élet megélésére.

A sok jóért, amit tett, nemcsak elismerést kapott. Sokan támadták is, amit az imádságban sikerült feldolgoznia. A pápa püspökké nevezte ki érdemei elismeréséül. Alfonz ekkor már elmúlt 60 éves, mégis alázattal fogadta az újabb szolgálatot, nyájának jó pásztora lett, sőt még a betegágyából is vezette a rábízottakat. Minden idejét Krisztus megváltói művének szentelte. Ezzel a lelkipásztori buzgóságával minden embernek példát adott, hogy Krisztusért és Egyházáért semmilyen áldozattól sem szabad visszariadni. Legyen bátorítónk, hogy az ő nagy hitével és tettekkészségével munkálkodjunk az evangélium terjesztésében.

[Déri Péter]

• • •

Istenünk, ki újra meg újra megajándékozod Egyházadat a szentekkel, akik példát mutatnak az erényes életre, kérünk, add, hogy Liguori Szent Alfonz példáját követve mi is buzgón munkálkodjunk a lelkek üdvösségéért, és a mennyben elnyerhessük jutalmadat!

Liguori Szent Alfonz
1696 – 1787

Látnivalók az egyházmegyéből Töltsük hasznosan a nyarat!

Pár hete megkezdődött a vakáció az oktatási intézményekben. Egyházmegyénk idén is szervez táborokat a gyermekeknek, a ministránsoknak, sőt az egyetemistáknak is. Sok család nem engedheti meg magának a drága utazást, a tengerparti nyaralást, ennek ellenére mindenki eltöltheti hasznosan szabadidejét. A következő látnivalókat akár kerékpárral vagy tömegközlekedési eszközzel is könnyen megközelíthetjük.

JÁK – A jáki templom alapítója Jáki Nagy Márton nemes, aki a környék gazdag földbirtokosa volt. A helyi templom és a bencés kolostor alapítását 1214-re datálják. A templom stílusa alapvetően román, de felfedezhetünk gótikus elemeket is. Fellelhető a gyönyörű díszítésekben az észak-francia, normann hatás, valamint a burgundi, a bambergi dóm kőfaragók hatása is. 1780-ban Szily János, Szombathely első püspöke egyházlátogatása alkalmával úgy vélte, hogy a főhajó tetőzetét és a tornyokat azonnal fel kell újítani. 1846-ban a szombathelyi püspöki hatóság egyre sürgette, hogy a templomot művészettörténeti szempontok szerint minél előbb helyreállítsák. Ettől kezdve a templom felújítása nemcsak egyházi, hanem nemzeti ügy lett. Idén megkezdődött a jáki templom külső homlokzatának felújítása, a XIII. századi templomot felállványozták, az építők és restaurátorok már dolgoznak. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumtól kapott 150 millió forintos támogatásból a templom főhajója feletti tető rész cserépbortítását cserélik, a tetőzet szigetelését végzik el, valamint a két torony külső rekonstrukciója valósulhat meg. Nyitva tartás: minden nap 09.00-18.00

CSEMPEZKOPÁCS – A település románkori Szent Mihály téglatemplomát Kopácson, mesterséges dombra épít-

tették. A dombot a kitermelt föld helyén létrejött széles árok vette körül. A szentély és a hajó, a kőből faragott bélletes kapuval a 13. század közepén már állt. A karzat északi falán id. Dorffmaister István Szentháromság képe az érett nyugat-magyarországi barokk korszakot képviseli. A templom 1966–68 közötti restaurálása Mendele Ferenc építész vezetésével készült el. A település honlapjának beszámolója szerint a 21. század első éveinek restaurálási munkáit Módy Péter kőszobrász, Juhász Györgyi festő-restaurátor és Jeney Zoltán farestaurátor végezték el.

CSESZTREG – A csesztregi Árpád-kori plébániatemplom a 13. század második felében épülhetett. Első írásos említése 1323-ból való, amikor egy birtokfelsorolásban az olvasható, hogy Csesztregen Szent Mór egyháza áll (a templom titulusa egyébként ma is Szent Móric). A templom a 16. század végétől 1665-ig a protestánsok kezén volt, a katolikusok az épület visszavételét követően újjáépítették. 1803-ban a kegyúri Eszterházy család renováltatta. Ekkor festette freskóit ifjabb Dorffmeister István. Falképeit egy évszázad múltán, 1904-ben a soproni Storno Ferenc újította meg. 1993–94-ben Pintér Attila restaurálta a freskókat, amelyek azóta újra régi fényükben ragyognak – olvasható a község honlapján.

Rövid hírek

Több mint harminc intézményből nyolcvannyolc középiskolás diák részesült az idén alapított *Morus-díjban*, az elismeréseket a tanévzárókon adták át – mondta Rétvári Bence, a Kereszténydemokrata Néppárt alelnöke az MTI-nek. A politikus az alapítók nevében felidézte, hogy a közéleti jellegű elismerést azok a végzős fiatalok kaphatják, akik nemcsak jó tanulmányi eredményeikkel emelkednek ki társaik közül, hanem szívesen, aktívan és felelősen vesznek részt közösségi tevékenységben, nyitottak a közéletiségre, illetve emellett elkötelezett keresztények.

Különleges ünnepre került sor a Győri Egyházmegyében: két nemzeti ereklje lehetett egymás mellett, mivel Szent László napján a Szent Jobb is Győrbe, a Káptalandombra látogatott. Egész napos imaórákon vehettek részt a hívek a győri Nagybaldogasszony-székesegyházban, a Szent László-herma és a Szent Jobb jelenlétében.

Az evangélikus püspökök meghívására a Déli Evangélikus Egyházkerület székházában találkoztak idén másodszer a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Állandó Tanácsának tagjai, valamint a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház püspökei, hogy áttekintsék társadalmi szolgálatuk és egyházuk belső életének kérdéseit.

Július elsejétől megszűnt a Vatikáni Rádió Róma környéki Santa Maria in Galeria központi adóállomásról sugárzott összes középhullámú és az Európa, valamint Amerika nagyobb része felé sugárzott rövidhullámú adása. Ezeket a földrészeket ugyanis a Vatikáni Rádió műsorai az internet segítségével a legkönnyebben elérhetők – tudatta közleményben a rádióállomás főigazgatója. Így sem közép-, sem rövidhullámon nem lesz hallható többé a katolikus adó közvetlen adása hazánkban.

Megkeresni a rést! – De hogyan?

Jézus felhívása – Evezz a mélyre! – az evangelizáció területén különösen is igaz. Az emberi élet személyes problémái kevésbé a látható magatartási zavarokban, nyilvánvaló bűnökben vannak, azokban csupán kifejeződnek. Ha az igazi gócpontot akarjuk megtalálni, akkor az egész embert (múltját, csalódásait, lelki sérüléseit, a fájdalom újbóli megtapasztalása ellen kidolgozott stratégiáit, vágyait) kell megvizsgálnunk.

Az alapos változáshoz alapos önvizsgálat szükséges, hogy lássuk a konkrét, de rejtett problémát.

Mire jó az önismeret? Mi értelme, hogy a múltbeli fájdalmakat tudatosítjuk, a régi sebeket feltárjuk? Nem volna egyszerűbb a jelen élethelyzetre koncentrálni? Hiszen a jelenben élünk!

Az ember sokkal inkább időben létezik, mint az adott pillanatban. A mai viselkedésünket nagyban meghatározza, hogy mi történt velünk tegnap vagy azelőtt vagy még korábban. Bár a jelenben élünk, a személyes múltunk, amit magunkban hordozunk, valóságosan jelen van reakcióinkban, kapcsolatainkban, sőt Istenhez és az Egyházhoz való viszonyulásunkban is.

Múltunk számos csalódással terhelt. A csalódások fájdalmat váltanak ki. Mindent megteszünk azért, hogy a rossz érzéseket ne kelljen soha többé átelnünk. Védjük magunkat minden

eszközzel. Válaszfalakat húzunk magunk köré, hogy megközelíthetetlenek legyünk mások számára. Még a hozzánk legközelebb állókat sem engedjük be. Úgy gondoljuk, hogy a másik ember veszélyes lehet, hiszen megláthatja azt, hogy gyengék, sebezhetőek vagyunk. A fal nehezen felismerhető, és könnyen legitimizálható: „*védjük a gyöngyöt a disznók elől*”. Sajnos egy idő után magunkon kívül mindenkit (még a családtagjainkat is!) „*disznónak*” tartunk.

Addig nem fogjuk észrevenni körmondfont védekező stratégiáinkat, amíg nem tudatosítjuk, hogy pontosan milyen – már megtörtént (!) – élményektől és az azzal járó konkrét lelki fájdalomtól óvjuk magunkat.

Egy fájdalmas élmény tudatosítása nem csupán azt jelenti, hogy információnk van annak létezéséről, hanem magában foglalja azt is, hogy hagyjuk, hogy az azzal kapcsolatos negatív érzéseket újra átéljük menekülés nélkül (még ha ez szomorúsággal is tölt el minket).

A meghatározó alapélmények gyermekkorunkban történtek. A legjobban azok fájnak, amiket a hozzánk legközelebb állóktól kaptunk. Gyermekkorban pedig a szüleink állnak hozzánk legközelebb. Tőlük várjuk a gondoskodást. Ők az első számú felelősök, ha nem kapjuk meg azt, vagy nem úgy szeret-

tek minket, ahogy kellett volna. A szülőkről szerzett személyes tapasztalat nagyban befolyásolja az istenképet.

Ne legyenek illúzióink! Ahogy nincsen jó ember és rossz ember, ugyanúgy nincsenek csakis jó szülők és csakis rossz szülők. Kapunk tőlük hideget-meleget. Kisgyermekként is. Amikor belátjuk, hogy legfontosabb kapcsolatainkban is jelen van a bűn valósága, akkor természetes reakció, hogy próbáljuk menteni a másikat: „*attól ő még jó ember, jót akar*”. A legtöbb ember előbb beismeri saját elkövetett bűneit, minthogy belássa: szülei nem mindig úgy szerették, ahogy szüksége lett volna rá. A mentegőzés ez esetben viszont csak arra jó, hogy tompítsa fájdalmunkat, ám a fájdalmat nem tompítani kell, hanem átélni. Az átélt csalódás ugyanis megnyithatja szívünket egy jobb világba (mennyország) vetett reményre, ahol majd túlcorduló mértékben töltekezünk a szeretettel. Amíg a fájdalmak elkerülésére, lekicsinylésére és a másik fél felmentésére összpontosítunk, addig nem lesz bennünk feltétel nélküli szeretet. Álérzelmeket leszünk kénytelenek generálni, ez pedig a képmutatás kezdete. Érett szeretet csakis az őszinte belátás talaján születet. Amíg nincs őszinte belátás, addig nem indulhat el a megbocsátás lassú folyamata sem. Múltunk vizsgálatának ugyanis nem az a célja, hogy elítéljük szüleinket, vagy haragot tápláljunk, hanem az, hogy megtanuljuk őket (is) Isten szeretetével elfogadni és szeretni.

Amikor az Élő Vizet hirdetjük, akkor gyakorlatilag „*rést keresünk a falon*”: mély, személyes fájdalmakat kutatunk. Jézus is ezt tette Jákob kútjánál a samariai asszonnyal. A legtöbb embernek van rögzült álláspontja vallási dolgokról. De a Mester nem ragad le olcsó teológiai vitákon, hanem feltárja a kínzó szomjúságot az Élő Víz után. Mi sem érhetjük be ennél kevesebbel, csak a mélyben érdemes kivetni a hálót.

[Tömő János]

Ne húzzunk válaszfalakat magunk köré, legyünk megközelíthetőek mások számára!

Via Sancti Martini – Az északi út III.

A zarándokút hátralévő, mintegy 150 km hosszú szakaszát már nyáron, egy hatnapos túra keretében tettük meg. Miután Lövön leszálltunk a buszról, mezei úton gyalogoltunk Nemeskérig, itt tértünk vissza a Szent Márton útra. A község a nyugat-dunántúli evangélikusság egyik központja volt, artikuláris (felekezeti vallásgyakorlásra kijelölt) hely, temploma 1732-ben épült. A Szent László tiszteletére épült katolikus templom 1739-ből való. A barokk korban itt volt Sopron vármegegye székhelye, erre emlékeztet a ma is álló megyeháza. A falu után hosszú erdei séta következett. Az erdők vadgazdagságát a lépten-nyomon eléünk kerülő őzek és szarvasok tanúsították. Pusztacsaládra érve megtekintettük az 1860-ban Széchenyi Ödön által apja emlékére emeltetett Szent István-szobrot. A szobrász, Höller György, az uralkodó arcvonásait az öreg Széchenyi Istvánról mintázta. A pihenőt rövidre fogtuk, mert már gyülekeztek a felhők a fejünk felett. Hamarosan előkerültek az esőkabátok, és mire Himodra értünk, alaposan eláztunk. Elkezdtünk telefonálni, hogy Mihályiban, ami aznapi végcélunk volt, sátrazás helyett fedett helyet találjunk, ahol megszárázhatjuk a ruhá-

inkat. Szerencsénkre az üresen álló plébánián szívesen fogadtak bennünket. Mihályi a Kis-Rába partján áll, itt ér túránk a Rábaköz területére. Egy helyi legenda szerint Habsburg Albert özvegye, Erzsébet királyné itt rejtette el a koronát egy odvas fűzfában. Legjelentősebb műemlékei a reneszánsz Dörystély és a barokk Szentháromság-templom.

Másnap a műúton észak felé tartva hagytuk el a falut. Az út menti rét felett réti héja körözött, gémegek, gólyák, kócsagok keresgéltek. Az útról letérve erdőben haladtunk Potyondig, majd ismét aszfalt következett Bogyoszlóig. A falu temploma 1836-ban épült Szent Kozma és Damján tiszteletére, de igazi értékét a szombathelyi Döbrentey Gábor 1941–42-ben készült, magyar szenteket ábrázoló freskói jelentik. A szentek sora a köpenyét megosztó Szent Mártonnal indul. A következő község, Sopronnémeti érdekessége a modern, kupolás evangélikus templom. A zarándokút érinti Szilsárcány déli végét, majd szántóföldek között ér Rábapordányba. Innét még néhány kilométer volt hátra Bágyogszovátig, ahol másodnapunk véget ért.

[Szalai Attila, Fotó: Gedeon Tamás]

SZENT MÁRTON ÉLETE

Márton rájön a sátán cselvetésére, gyógyítások Párizsban

Egyházmegyénk szülöttének és védőszentjének életrajzát Sulpicius Severus (363 k. – 420 k.) írta meg „*Vita Martini*” (Szent Márton élete) címen. Rovatunkban ebből közlünk részleteket.

Ugyancsak ez idő tájt keltett riadalmat a városban a barbárok megindulásáról és betöréséről szóló váratlan hír. Márton ekkor megparancsolta, hogy hozzanak eléje egy ördögtől megszállt embert, s azt követelte tőle, hogy mondja meg, vajon igaz-e a hír. Akkor ez megvalósította: még tíz démon segített neki a rémhír elterjesztésében, hogy Márton legalább félelemből távozzék el ebből a városból, a barbároknak pedig eszükbe sem jutott a támadás gondolata. Midőn a tisztátalan lélek ezt a templom közepén bevallotta, a város megszabadult félelmétől és zavarától.

Párizsban pedig, amikor Márton nagy tömegtől kísérve belépett a város kapuján, megcsókolt és megáldott egy mindenkit elborzasztó kinézetű leprást, aki rögtön minden bajából meggyógyult, és másnap egészen hamvas bőrrel jött a templomba, hogy hálaimát mondjon viszszenyert egészségéért.

Nem szabad azt sem elhallgatnunk, hogy gyakran gyógyító erővel hatottak a Márton ruhájából és vezeklővövéből kitépett rojtok. A betegek, ahogy ujjukkal megérintették vagy nyakukba tették őket, gyakran azonnal meggyógyultak.

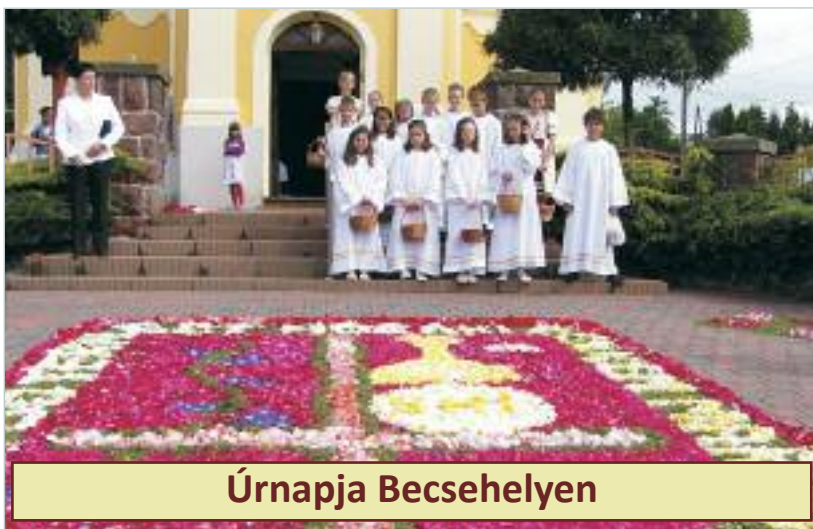

Ministráns foci

Öt esperesség területéről érkeztek csapatok június 8-án Csesztregre, a ministráns focikupa döntőjére. Páli Zoltán atya vezetésével közösen fohászkodtak a csapatok, majd dr. Veres András megyéspüspök úr köszöntötte a megjelenteket, és elkezdődött a játék. A következő eredmények születtek: ötödik helyen végzett Jánosháza csapata, negyedik lett Becsehely válogatottja, bronzérmert szerzett a zalaegerszegi Szent Mária Magdolna Plébánia ministráns csapata, második lett Egyházszárdóc. A 2012-es esztendő bajnoka a házigazda Csesztreg lett. A végig jól játszó, a hazai pálya előnyét élvező csapat veretlenül szerezte meg az aranyérmert. Külön öröm, hogy a gólkirályi címet is a csesztregi csapathoz tartozó Gécz Szilárd szerezte meg nyolc góllal. Az eredményhirdetés után püspök úr adta át az érmeket. Köszönetet mondunk a csesztregi önkormányzatnak, a sok segítőnek és természetesen püspök úrnak, aki az idei évben is kiemelten támogatta a ministránsok sportrendezvényét. [Páli Zoltán]

Programajánló

2012. augusztus 13-án, hétfőn 19 órakor fatimai szentmise lesz Szentgotthárdon, a Jó Pásztor (Brenner János) kápolnában.

Úrnapija Becsehelyen

Úrnapiján szorgos kezek készítették a sátrakat Becsehelyen. A fiatalok és a gyerekek virágszőnyeget készítettek a templom előtti téren. Az idei mottó: „Aki bennem marad, s én benne, az bő termést hoz.” [Némethné Simon Klára]

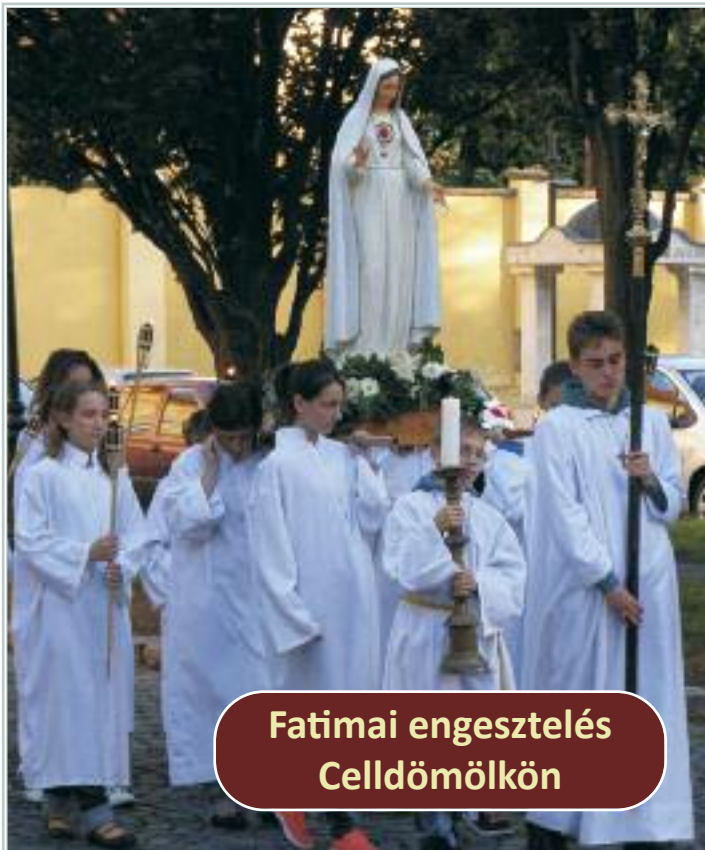
Szili Ernő kántor köszöntése Nován és Zalatárnokon

Szili Ernő 25 éve a novai egyházközség kántora. Tóth András plébános és a hívek Úrnapiján köszöntötték ebből az alkalomból, megköszönve eddigi áldozatos munkáját, s kérve kántor úrra a Jóisten áldását. [Szili László]

Szépül a meggyeskovácsi templom környéke

A férfiak társadalmi munkában új járdát készítettek, az asszonyok pedig a templom takarítását vállalták. Az önkormányzat és Kondora Tihamér polgármester jóvoltából a templom kapuját is kicserélik. [Kontics Viktória]

**Fatimai engesztelés
Celldömölkön**

▲ A celldömölki Nagyboldogasszony-templomban június 13-án engesztelést tartottunk. A szentmisét dr. Konkoly István püspök atya mutatta be, a szentbeszédben a rózsafüzér imádság fontosságáról hallottunk. **[Szakos Istvánné]**

▼ A *Múzeumok éjszakája* című rendezvénysorozat keretében gitáros ifjúsági zenével, tárlatvezetésekkel, előadásokkal várták a programba bekapcsolódni vágyó érdeklődőket június 16-án a Püspöki Palota Sala Terrena termében. **[Káhl Eszter]**

**Múzeumok éjszakája
Szombathelyen**

**Baccalaureátus
vizsga Győrben**

▲ Bors Imre és Németh Csaba június 14-én dr. Pápai Lajos győri megyéspüspök és a szeminárium tanárai előtt, valamint az intézmény kispapjainak jelenlétében sikeresen számot adtak a hat év alatt elsajátított ismereteikről. **[Nagy Tamás]**

▼ Június 17-én került sor a Jézus Szíve körmenetre Felsőcsatáron. A szentmisét Szabó Alajos nyugalmazott plébános mutatta be. Az Oltáriszentséget a templomból indulva Várhelyi Tamás plébános vitte a település főutcáján. **[Fodor László]**

**Jézus Szíve körmenet
Felsőcsatáron**

Pap- és diakónusszentelésre gyűltek össze a Szombathelyi Egyházmegye papjai és hívei június 23-án Szombathelyen, a Sarlós Boldogasszony székesegyházban. Dr. Veres András megyéspüspök Molnár János, Németh Csaba és Óra Krisztián diakónusokat pappá, Kovács József akolitust pedig diakónussá szentelte.

Dr. Veres András megyéspüspök szentbeszéde kezdetén kifejezte abbéli örömét, hogy Isten ma is megszólít fiatalembereket a vele való közreműködésre, szolgálatra. A főpásztor – Szent Ágoston kapcsán – a szeretet két dimenziójáról tanított. Az egyik az önszeretet, amely eltávolítja az embert Istentől, a másik pedig az istenszeretet, amely a saját önzőségünkről való lemondás, önátadás által valósulhat meg. Csak az lehet igazán boldog, aki ilyen szeretettel, teljes önátadással és lemondással fordul Isten felé.

Márk evangéliumából hallhattuk, hogy nem a tanítványok választották Jézust mesterüknek, hanem ő maga, a Mester választott ki tanítványokat arra, hogy apostolai legyenek. Ilyen a papi hivatás is, hiszen a papságra senki sem jogosult, nem az egyén választja, hanem Krisztus ad meghívást – hangsúlyozta a főpásztor.

A meghívott feladata elfogadni Isten akaratát, a kiválasztottságot, és örömmel állni az Úr szolgálatába. Jézus nevében csak azok szolgálhatnak, akiket ő meghív. A meghívottakat a szemináriumokban készítik fel arra, hogy alkalmasak legyenek a papi hivatásra és életükkel Istent szolgálják.

Kiemelt jelentősége van egy pap életében annak, hogy vágyakozzik-e Isten után. Istenről a hivatásteljesítés során

soha nem szabad megfélekedzni, hiszen az a hivatás szertefoszlásához vezethet. Szükség van a gyónásra, az elmélkedésre és a folytonos megújulásra az imádság által.

Idén az *Új Evangelizáció Éve* van, ennek kapcsán a főpásztor arra buzdította a szentelendőket, hogy ne csak most, a tematikus év jegyében, hanem egész papi pályájuk alatt törekedjenek megszólítani és visszahívni az Istentől eltávolodott embereket.

Megegyéspüspök úr szentbeszéde végén Isten áldását kérte a szentelendőkre, valamint jó egészséget, örömet kívánt nekik.

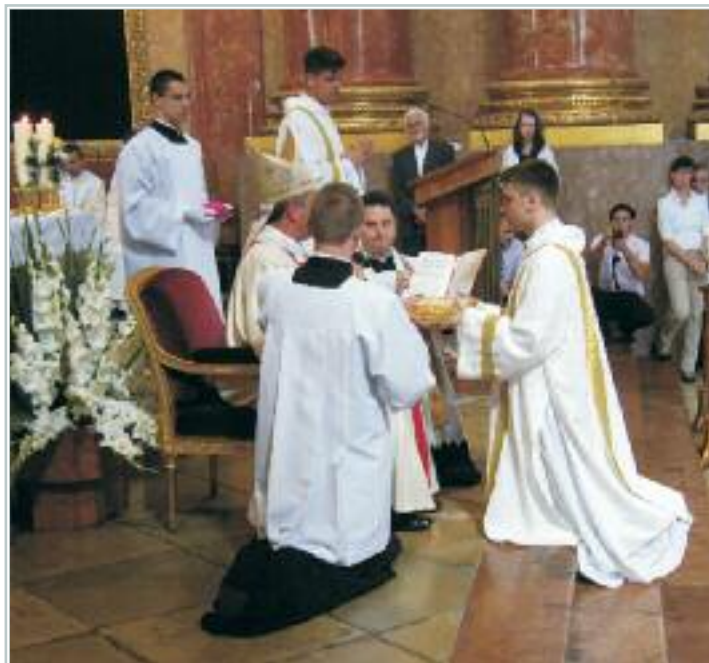
A szentelési szertartás az evangélium után kezdődött, amikor név szerint szólították azokat, akik a diakonátus, illetve az áldozópapság szentségében szeretnének részesülni. Ezt követte a szentelendők ígérete, amelyben vállalták a szenteléssel járó kötelezettségeket, azt hogy hirdetik az evangéliumot, megtartják a cölibátust, imádkozzák a szent zsolozsmát, bemutatják a legszentebb áldozatot és engedelmességet fogadnak a mindenkori megyéspüspöknek.

A szertartás a Mindenszentek litániájával folytatódott. A jelöltek leborultak a földre, míg a jelenlévő papok és hívek letérdelve a szentek közbenjárását kérték. A földre borulás a teljes

megsemmisülést és azt szimbolizálja, hogy életüket teljes mértékben Isten akaratának rendelik alá. Ezután a szentséget kiszolgáltató püspök, mint az apostolok utóda imádság és kézrátétel által átadta a Krisztustól kapott hatalmat és küldetést. A püspök kézrátétele után a jelenlévő papok is az újmisések fejére tették kezüket, kifejezve ezzel, hogy befogadják őket az egyházmegye papjai közé.

Az ünnepségre meghívást kaptak az idén jubiláló oltártestvérek is, akiket a pap- és diakónusszentelést követően dr. Veres András megyéspüspök köszöntött. Ezen a napon emlékeztek meg dr. Konkoly István nyugalmazott megyéspüspök püspökké szentelésének 25. évfordulójáról, valamint dr. Horváth Lóránt Ödön OPraem, ny. premontrei apát, Bősze József SDB és dr. Geosits István atyák pappá szentelésének 60. évfordulójáról.

Dr. Konkoly István nyugalmazott megyéspüspököt dr. Horváth Lajos kanonok köszöntötte. Kanonok úr ünnepi beszédében a főpásztor megyéspüspöki szolgálatát méltatta, valamint az egyházmegye papjai és a hívek nevében hálát adott és megköszönte a Szombathelyi Egyházmegye élén végzett odaadó szolgálatát. Kanonok úr méltatását a következő oldalon olvashatják. **[Csuti-Mátyás Zsófia]**

Dr. Konkoly István püspök atya köszöntése

A diakónus és a papszentelés fölémelő szertartása után a Szombathelyi Egyházmegye papjai és hívei nevében szeretettel és tisztelettel köszöntöm püspökké szentelésének 25. évfordulója alkalmából. S megköszönjük azt a közel 20 évi aktív püspöki szolgálatot, amelyet Boldog II. János Pál pápa megbízásából egyházmegyeinkben végzett.

Az Egyház tevékenységét 4 nagy témában lehetne összefoglalni: igehirdetés és tanítás, liturgia, karitás és a hívek közösségének szervezése. István püspök atya 19 évi szombathelyi püspöki szolgálatát is e négy téma köré szeretném röviden összefoglalni.

Püspök atya már szolgálatának kezdetén két teológiai tanfolyamot szervezett: Szombathelyen, illetve Zalaegerszegen. A tanfolyamok hallgatói közül került ki az egyházmegye hitoktatóinak többsége, mások viszont liturgikus és egyéb szolgálatokat vállaltak a plébániákon.

A Kálvárián létrehozta a Martineum Felnőttképző Akadémiát, és elindította a Keresztény Családi Életre Előkészítő Tanfolyamot.

Ezt követően fokozatosan létrejöttek az oktatási és nevelési intézmények: az óvoda, 6 általános iskola, 2 gimnázium, valamint a középiskolai és főiskolai kollégium. Mindent megtett azért, hogy megvalósuljon az államilag elismert Hittanárképző Nappali és Levelező Tagozata.

Az egyházmegye négy legnagyobb városában 10-10 hitébresztő konferenciabeszédet szervezett. Bértálasok alkalmával hatszor járta végig az egyházmegyét, így megismerte a lelkipásztori körülményeket.

Köztudott, hogy Püspök atya már püspöki titkár korában jelentős szerepet vállalt hazánkban a zsinati liturgikus megújulás szolgálatában, mint az Országos Liturgikus Tanács (OLT) titkára. Kovács Sándor megyéspüspök megbízásából szervezte a különféle liturgikus munkaközösségeket, amelyek elkészítették a liturgikus rendelkezéseket ismertető körleveleket és a különféle magyar nyelvű liturgikus kiadvá-

nyokat. Püspöki szolgálatának idején pedig – 1987–2006-ig – 19 éven át ő volt a Liturgikus Tanács vezetője.

A liturgia iránt való igényessége hatással volt a lelkipásztorokra és a hívőkre is.

A szent liturgia színtere a templom. Ezért is szorgalmazta Főpásztorunk a templomfelújítási és templomépítési munkálatokat. Ennek keretében megtörtént a szombathelyi Székesegyház teljes belső felújítása új orgonával és Mária életét ábrázoló négy nagyméretű festménnyel.

Köztudott, hogy a 19 év alatt 38 templom, kápolna és iskolakápolna épült az egyházmegyében.

István püspök atya már szolgálata kezdetén, 1991-ben megalapította az Egyházmegyei Karitást, amely azóta is tevékenyen és hatékonyan végzi áldásos munkáját.

Szívügyének tekintette, hogy az egyházmegye papjait és híveit egy közösséggé, Krisztus családjává formálja. Ennek jegyében szervezett több hazai és külföldi zarándokutat, valamint szép ünnepi eseményeket.

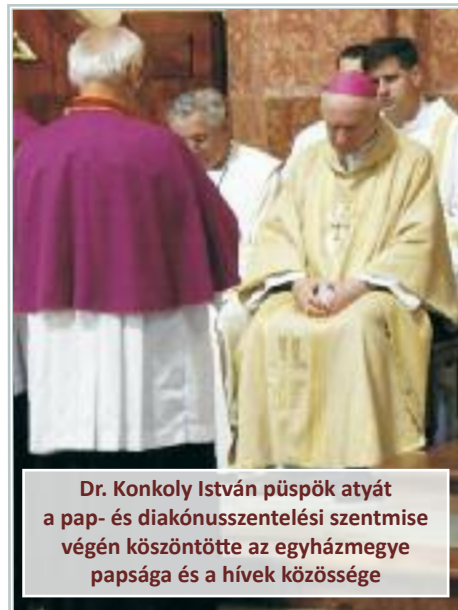
A Mária-évben négy templomba indult zarándokcsoport. Mindegyik templomba külön meghívót kaptak az újonnan megalakult Rózsafüzér Társulatok képviselői. A pápalátogatás előtt és után a gencsapáti szentkúthoz látogatott el nagyszámú zarándokcsapat. A millicentenárium alkalmával hat Árpád-kori templomot kerestek fel a hívek, az Egyház nagy jubileuma alkalmával pedig Vasváron és Celldömölkön volt az egyházmegye papjainak és híveinek nagy találkozója.

Máriacellbe három alkalommal, Rómába két alkalommal szervezett zarándoklatot az egyházmegye. Münchenben a bajor és magyar keresztények találkozásán vettünk részt, Aachenben pedig az európai keresztények találkoztak egymással. Ezen kívül 1996-ban, Szent Márton halálának 1600 éves évfordulója alkalmával ellátogattunk Toursba, Szent Márton székvárosába.

Részesei lehettünk több emlékezetes ünnepi eseménynek, mint például 1988-ban a Szent Jobb, 1991-ben II. Já-

nos Pál pápa, valamint a fatimai vándorszobor látogatásának, az Egyház nagy jubileumi és a magyar millennium felejthetetlen ünnepeinek.

Egyházmegyénk életének jelentős eseménye volt az Egyházmegyei Zsinat, amelyen a lelkipásztorok és a hívek képviselői az egyházmegye életének fontos és aktuális kérdéseit tárgyalták meg.

Dr. Konkoly István püspök atyát a pap- és diakónusszentelési szentmise végén köszöntötte az egyházmegye papsága és a hívek közössége

Megyéspüspöki szolgálata alatt indította el Batthyány-Strattmann László körmeneti orvos és Brenner János vértanú pap boldoggá avatási ügyét. A boldoggá avatáson ötezen vettünk részt.

Befejezésül Máriapócs jut eszembe, amikor Kocsis Fülöp görög katolikus megyéspüspök úr felszentelése megtörtént, Julius Janus lengyel származású pápai nuncius úr elkezdte azt az éneket, amelyet újabban mi is énekelünk bizonyos ünneplések alkalmával. Most Püspök atyát köszöntve mi is énekeljük el ezt a kis éneket, és közben köszönetünk és hálaünk jeléül szíveskedjék elfogadni Boldog II. János Pál képét, akitől püspöki megbízatását kapta, és akivel személyesen többször is találkozott:

„Éljen soká, éljen soká, éljen soká számos éven át. Egészségben, békességben éljen soká számos éven át.”

Ezt kívánom én is, Isten áldása kíséretében Püspök atya további életét.

[Dr. Horváth Lajos]

Déri Péter
kollégiumi prefektus →
csehimindszenti plébános

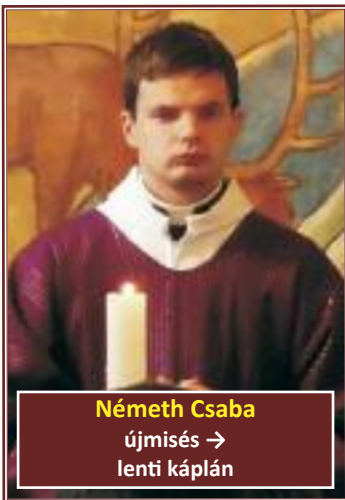
Balasi István
zalaegerszegi káplán →
gércei plébános

Kiss György
körmendi káplán →
zalaegerszegi börtönlelkész,
bagodi kiséítő lelkész

Molnár János
újmisés →
püspöki titkár és szertartó,
kollégiumi lelkész

Németh Csaba
újmisés →
lenti káplán

Óra Krisztián
újmisés →
zalaegerszegi káplán

Gyöngyös Balázs
pákai káplán →
sárvári káplán

Huszár Balázs
vasvári káplán →
székesegyházi káplán

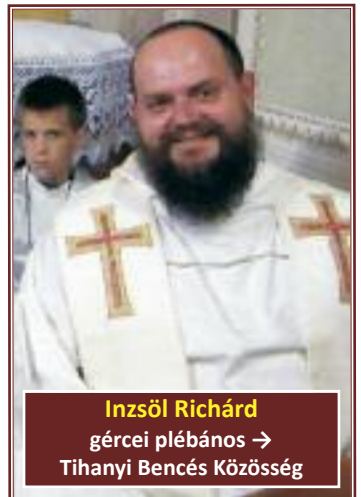
Kovács Richárd
sárvári káplán →
körmendi káplán

Szakál Szilárd
lenti káplán →
vasvári káplán

Bokor Zoltán
zalaegerszegi káplán →
tanulmányi szabadság (Róma)

Inzsöl Richárd
gércei plébános →
Tihanyi Bencés Közösség

További kinevezés:

Nagy Péter atya betegszabadságából visszatér aktív státuszba, és a szombathelyi Krisztus Király Plébánián kiséítő lelkési feladatokat lát el.

Területi átszervezések

A zalaegerszegi Szent Mária Magdolna Plébániától a bagodi plébániához kerül a kiskutasi, nagykutasi és kálóc-fapusztai filia.

Salomvár központtal plébánia alakul, a zalaháshágyi plébánia pedig fíliává minősül. Az új plébánia területének ki-

alakításához a bagodi plébániától a salomvári és a zalacsébi fíliák, a zalalövői plébániától pedig a keménfai filia kerül elcsatolásra. A salomvári plébániához tehát a következő falvak tartoznak: Zalaháshágy, Ozmánbük, Vaspör, Pusztacsatár, Keménfa, Zalacséb.

Plébánosi és lelkészi kinevezés és áthelyezés (2012. augusztus 10-től hatályos):

Magyar Gergely OFM tartományfőnök úr intézkedése alapján **Orbán Márk atya** helyett **Rácz Piusz atya** lesz

a plébános, **Fejes Ottó Antal atya** pedig a káplán a szombathelyi Szent Erzsébet Ferences Plébánián. A tartományfőnök úr **Orbán Márk atyát** Esztergomba, **Reisz Pál atyát** pedig a budapesti Ferenciek téri Kolostorba helyezte át.

Pasztorális gyakorlat

Kovács József diakónus a kőszegi Jézus Szíve Plébánián, **Pete Polgár Máté** a zalaegerszegi Szent Mária Magdolna Plébánián, **Nagy Tamás** pedig a körmendi Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánián tölti pasztorációs gyakorlatát.

Pap-költő a Rába mellől: Harsányi Lajos

„Beszédjében, mozdulataiban, mosolygásában volt valami franciás, abbászérű, de ugyanakkor jólesően, tudatosan, vidékiesen, sőt falusiasan magyar” – így jellemzi költőtársát, Harsányi Lajost Sík Sándor a Vigiliában megjelent nekrológiájában. Ők alkották Mécs Lászlóval a katolikus pap-költő triádst, ám közülük, talán mert „érzékeny, alázatos lélek” volt, Harsányi alakja és költészete kevésbé került a köztudatba.

Nagyigmádon született 1883-ban, tehát a Nyugat első nemzedékének íróival egyidős. Nagy volt a család, így gyermekkorának egy szakaszát nagyszüleinél, Banán tölti egy egyszerű, de cseréptetős kántorházban. „Erősen hatottak rám: a sok kék lepel, melyek az oltárképeket és kereszteteket borították. A sekrestyeajtónál a csengő hosszú, széles szalagja színes gyöngyöktől csillogott” – vallja később, versben pedig így ír:

Barokk templom, ódon selymű zászlók.
Rajtuk búzavirágból koszorú.
Alattuk nép: magyar, dacos és szomorú.
(De a zászlókon Szent Istvánok
s Lászlók!)

A templom forró, jószagú és álmos,
Egy-egy öreg szem lassan lecsukódik.
Izsóp, liliom fonnyadt szaga bódít,
Az örökmécs körül kis méhe szálldos.

Gimnáziumi éveit Győrött, Pesten, Esztergomban tölti. Lelki nevelője Prohászka Ottokár, a matematikát pedig az a Kacsóh Pongrác tanítja neki, aki a János vitéz daljáték zeneszerzőjeként vált ismertté. Tizenöt évesen határozza el, hogy pap lesz. „Arra nem gondoltam, hogy a papok is emberek. Azok maradnak akkor is, ha pappá szentelték őket. Szörnyű

küzdelmet kell vívniuk. És az elmaradt családi örömök helyett talán sokan a vagyonban, hatalomban, hívságos külsőségekben keresnek kárpótlást. (...) Én csak a szigorú és tiszta bábolnai plébánost láttam, akit mindenki tisztelt” – írja.

Az isteni titok iránti olthatatlan kíváncsiság szólal meg e soraiban:

A vak földön is volt néhány
világos estem,
de mindig a te nagy, egész
világod lestem.

Nagy hatással van rá az első vasárnap-i szentmise Esztergomban, a bazilikában. Így emlékezik: „Ekkor találkoztam először az Egyház pompájával és szertartásával, mely egész életemre megigézett és gyökere lett szimbolista költészetemnek.”

Felszentelése után nevelő és házi lelkész a Széchenyi családnál és az Esterházyaknál, szolgál több Győr környéki faluban. Egyaránt vonzódik a barokkos pompához és az ősi, ártatlan falusi élet tisztaságához, különösen ez utóbbi költészetének fontos ihletője a korai évektől:

A kertben könnyez minden falevél,
A bokrok közt cinke nem dalol.

Vörösen állnak a vadgesztenyék.
Tücsökszó sír a fáradt fák alól.

Papi hivatása, a hajnali misék mellett belekóstol az éjszakába nyúló szerkesztőségi munkába a Dunántúli Naplónál, miközben szépíróként is alkot. Fáradtsága miatt püspökével Győrből áthelyezteti magát Rábapatonára, pályájának e fontos állomáshelyét egyre inkább megszereti. Papként egy közösség tagjának érezheti magát, de a költő magányos:

Ó, láthatnék csak most egy édes arcot,
ki lenne uram, fiam, cselédem!
Csak ülne mellém, s csüngne ajkamon
s a messze-messze költözött meséken.

Megadatik neki, hogy igazi szellemi társra találjon, megismerkedik Bánhegyi Jób bencés irodalomtörténéssel, ő írja az első jelentős tanulmányt is Harsányi Lajos költészetéről a Pannonhalmi Szemlében.

Már régóta foglalkoztatja az elmúlás, ennek költészetében is többször hangot ad. 1959 végén szólítja magához Teremtője.

Szeretnék e borús világban
utoljára körülnézni még,
megízlelni a lángoló ősz
érett gyümölcs-ízét.
Utamra elkísér egy lassú
és ünnepélyes körmenet.
Velem jönnek, akik a földön
szerettek engemet.
Kinyílnak itt-ott a kíváncsi,
pirosuló ablakok.
Megkérdik: e komor menettel
hová is ballagok?
Már nem felelek. Csak megyek.
S eltűnök, mint a kék hegyek.
Barátaim: piros fáklyákkal
én már az ég felé megyek.

A rábapatonai templom falán bronz emléktábla őrzi az egykori plébános emlékét. A táblát 2007-ben, Harsányi Lajos pappá szentelésének 100. évfordulója tiszteletére állíttatta a Rábamenti Kulturális Egyesület és a Polgári Magyarorszáágért Alapítvány

Kritikátlan fogyasztás

Napjaink társadalma egy fogyasztói társadalom, amelynek árúigénye egyre növekszik. A fogyasztói társadalom kifejezés a 20–21. századi társadalomfilozófiai, etikai, szociológiai, antropológiai (és részben közgazdasági) írásokban elterjedt népszerű kifejezés. Általánosságban azt mondhatjuk, a fogyasztói társadalom olyan társadalmat jelöl, ahol (az egyre növekvő számú) javak és szolgáltatások fogyasztása az emberi élet (egyik) társadalmilag elfogadott célja, s egyszerűsített sokak legfontosabb személyes motivációja, továbbá ahol a társadalmi struktúrák, mechanizmusok jelentős része a fogyasztói viselkedésben, fogyasztói struktúrákban nyilvánul meg.

A fogyasztói társadalmat az tartja fenn, hogy a termelés iszonyú iramban löki piacra az új termékeket, a fogyasztók pedig óriási sebességgel cserélik le régi tárgyukat újakra. Kérdés, hogy miért is hajlandók az emberek folyamatosan új dolgokat vásárolni?

Az első és talán a legkézenfekvőbb ok, amiért új dolgokat veszünk, az az, hogy a régiak meghibásodnak és alkalmatlanokká válnak arra a célra, amire gyártották őket. A mosógép tönkremegy, a ruha kilyukad. Ekkor az első dolog, ami eszünkbe jut, hogy új darabok után kutatunk pótlásért. Egyre kevesebben gondolnak arra, hogy egy cipőt meg lehet varrni, illetve egy hűtőszekrényt meg lehet javítani.

A második ok, ami miatt új dolgokat vásárolunk az az, hogy a még működő készülék, felszerelés már nem felel meg az elvárásainknak. A ruha kimegy a divatból, a számítógép nem ismeri az új programokat. Ebben az esetben is igazoltnak látjuk vásárlási lázunk kiélését, hisz a régi termékek már nem kielégítőek. Ezen a ponton kell megemlítenünk az eladó cégeket, akik ezt a jobb, újabb utáni vágyat készségesen hajlandók kielégíteni. Ezzel persze nem is lenne gond. A baj ott kezdődik, hogy ezt a folyamatot ők folyamatosan generálják. A reklámok nagy része ugyanis párhuzamosan mutatja be – rejtve vagy hangsúlyosan – a régi és az új termékek

közötti különbséget. A reklámok láttán az emberek egy része pedig hajlandó a még használható és jól működő tárgyait lecserélni újabbra, nagyobbra.

A harmadik ok, amiért a fogyasztók új termékeket vásárolnak az az, hogy szükségük van valamire, ami eddig nem volt nekik. Alapjában véve ez a legtermészetesebb folyamat, és ezzel a termelő/eladó cégek is tisztában vannak. Mert mi is az, amire valóban szüksége van az embernek? Erre a kérdésre próbál az eladó válaszolni a vásárló helyett. Gondolom, nem én vagyok az egyetlen, aki vásárolt már olyan holmit, amelyekre valójában nem is volt szüksége és utólag csak kallódtak a házbán.

A nagyobb cégek eldönthetik, hogy mit vásároljanak az emberek. Megvan a hatalmuk hozzá, és élnek is vele. Minden áruházláncban vannak árleszállítások, amikor adott termékeket 20–40 százalék vagy akár nagyobb megtakarítással vehetnek meg a vásárlók. A vásárló magától értetődően az akciós terméket választja, sőt talán még egy olyan terméket is választ mellé, amelynek beszerzését addig nem tervezte. S ha mégsem vásárolna, akkor megmarad a kérdés, vajon nem kellett volna mégiscsak megvennem? Így a legközelebbi árleszállítás során biztos beszerez néhány szükséges és szükségtelen terméket.

Miért nagy probléma ez? Azért, mert a nyersanyagforrások végesek, a szemétdombok pedig már a felhőket súrolják. Az emberek nehezen értik meg, hogy nem élhetik túl a természetet.

[Tátrai Noémi]

Valóban szükségünk van ennyi felesleges holmira?

Sík Sándor: Vakáció (részlet)

Otthonomtól messze járok,
Mint a madár, szabadon.
Hegyek vállán napot várok,
Erdők csendjét hallgatom.
Újságlapot fel se bontok,
Nem olvasok levelet:
Kimondom a kontrabontot
Évköznapom, ellened.
Minden gondom elátkozom,
Mókusokkal barátkozom.
Nem parancsol a bíró!
Éljen a vakáció!

Ám ha audienciára
Járuonom a Múzsá int,
Vált az arcom egy szavára
Fehéret és rózsaszínt.
Füleimbe furulyáznak
Neveletlen rigmusok,
Rímgolyókkal gurigáznak,
Igen-nagyon pajkosok.
Erre tépnek, arra húznak,
Hlitemnek szárnya duzzad,
Zsebeimet lehúzzák
A megvadult ceruzák.

Elfogyott a toll, a töltő,
Kész az újdon versezet.
Erdőben a cserkész költő
Publikumra szert tehet.
Minden állat idefülel,
Fű, fa csupa áhítat,
Galagonya, fülemüle,
Szamócák és nyúlfiak.
Kellőn koppant rímet rája
Harkály mester pálcikája.
Hangom is majmolja már
Egy bolond Mátyásmadár.

Így élem bíz én világom,
Három hétig úr vagyok.
Mind a jót kimuzsikálom,
Ami szívemben gagyog.
Rosszat is, ha benne serceg,
Rímszellőbe kifújom.
Gyűlnek a mihaszna versek
Ősz fejemre, mint a gyom.
S mire kész a paksaméta,
Már szegény szezon-poéta
Penzióba iszkola:
Kezdődik az iskola.

Egy malomban örölnek

Misztikus malom – Zsoltáridézetek a páli levelekben címmel jelent meg dr. Martos Levente Balázs könyve. A könyv előszavából megtudjuk, hogy habilitációs dolgozatként keletkezett, s a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Kara a 2009–2010-es évben lefolytatott habilitációs eljárás keretében a professorok szakvéleményére alapozva elfogadta.

Kissé talányosnak tűnik a könyv címe és maga a kép, amely a címlapon található. A szerző a könyv előszavában ismerteti célját a munkával. Pál apostol az írások ismerője és értelmezője volt, aki azt vallja, hogy azok „értünk” írtak meg (Róm 4,24; 1Kor 9,10), vagyis Isten általuk hozzánk is szól. Pál apostol az Újszövetség legkorábbi iratainak szerzője. Ezekből érti meg az olvasó, hogy kicsoda Jézus Krisztus, és mit vitt végbe általa Isten. Pál apostol leveleiben átveszi és alkalmazza Izrael hitének jelentős fogalmait, és azokat átformálva, új jelentéssel gazdagítva egy új, most alakuló közösség közkincsévé teszi. Az apostol gyermekkorában a Biblián keresztül tanult meg írni és olvasni, ezért bevésődtek emlékezetébe annak gondolatai, hasonlatai, és azok szinte mindennapi kenyérévé váltak. Leveleiben mintegy 100 bibliai idézetet találunk kifejezett formában és 400 alkalommal idéz bibliai szöveghelyet közvetett formában. Az idézett ószövetségi szövegek között elsősorban a zsoltárok szerepelnek. A Zsoltároskönyv a korai kereszténység számára a legismertebb és talán a legfontosabb „keresztény irat” volt. A zsoltárok szépsége és jelentősége indította Martos Levente Balázst arra, hogy keresse és kutassa ennek használatát Pál apostol írásaiban.

Martos Levente Balázs a címlapon található képpel magyarázza szándékát. Ez a dombormű a franciaországi Vézelay katedrális egyik oszlopfőjén található. Mózeset és Pált ábrázolja együtt, amint egy malomnál dolgoznak. Mózes egy zsák tartalmát önti a kézi malomba, amelynek túloldalán Pál tartja a másik zsákot. A hajtókerék négy küllője keresztet formáz. Mózes rövid ruhában és szandálban, rabszol-

gaként, Pál a római polgárok hosszú tunikájában, mezítláb áll, szemét megígézve a pergő lisztre függeszti. Az Ószövetség a búza, amelyet megőröl a „misztikus malom”, hogy az Újszövetség lisztjévé változzon. Az marad, ami volt, mégis megváltozott. A párizsi St. Denis kolostor Suger apátjának verse, amely az ottani templom egyik üvegablakán olvasható, fejezi ki a dombormű gondolatát. Magyar fordítása így hangzik: *Hajtva a malmot, Pál, lisztől válszad el a korpát. / Mózesi törvénynek titkát tárjad elénk, / Ily sok búzából korpátlan, tiszta kenyér lesz, / Táplál vég nélkül minket s angyalokat.*

A megőrölt búza és az új liszt ez alkalommal nemcsak az Eucharisztia jelképe, hanem az Ó- és Újszövetség egységének példázata is. A malom megőröl, teljesen átalakít és átformál, a velejéig megdolgozott búza megújul, bár elemi részecskéiben ugyanaz marad, s így lehet tápláló kenyérré. Ahhoz azonban, hogy az Ige asztalánál valódi táplálékot találjunk, szükséges a Biblia két egymásra utaló részletét egységben látni. Amit a középkori oszlopfő Mózes és főként Pál munkájának tulajdonít – írja a szerző –, azt az ő segítségével ma is el kell végeznie a keresztény hívőnek, hogy táplálékhoz jusson az Írás szavaiból.

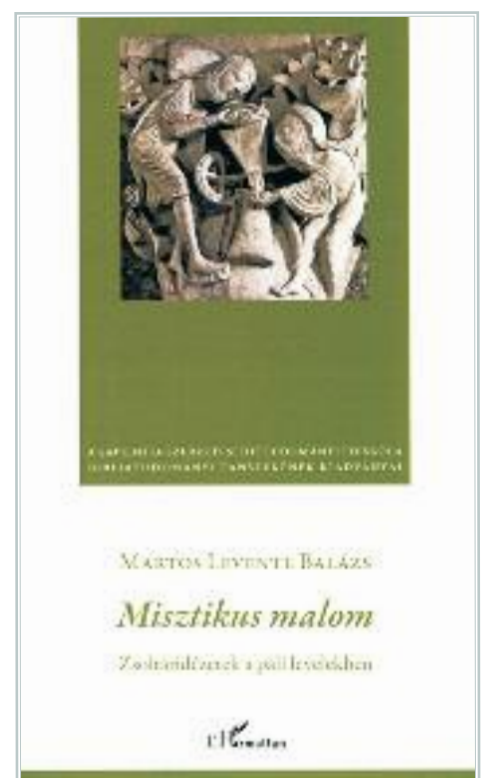
A manapság is sokat elemzett írás-használat tényleges kérdése, hogy miként lesz valamiből ugyanaz, és mégis más, hogyan változtatja meg az új összefüggés a szavak és kifejezések, mondatok, történetek eredeti értelmét, főleg olyan tágabb összefüggésben, ahol a teljes Biblia egysége szavatolja a két külön szöveg végső egységét.

Ezért ajánlja a szerző könyvét mindazoknak, akik hitben és az Írások ismeretében elmélyülni vágyódnak. A

könyv ugyan kissé „megőrli az olvasót is”, lévén nem könnyű olvasmány, inkább lépésről lépésre építkező, lassú számbavétele a különböző véleményeknek, a szöveg sokféle apró jelzésének és lehetőségének. Martos L. Balázs közelről szemügyre vette ezeket a kérdéseket, de könyvéből néha úgy tűnik, a részletkérdéseknél jobban érdeklődik a nagy, átfogó témák. Végül is az, hogy egységben van az Ó- és az Újszövetség, Istentől kapott egységbe tart a világ (vö. 1Kor 15,26-28). Ha öröklődik is néha az ember, s ha meg is örlik lassan, de biztosan az Isten malmai, azért egy malom ez, amelyben van összhang és értelem.

[Dr. Gyürki László]

A kiadvány a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Bibliatudományi Tanárszékének Kiadványai c. sorozat 8. kötete. A 282 oldalas kiadvány 2.900 Ft-os áron megvásárolható a Martinus Könyvesboltban (9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 3. • Telefon: 94/513-191).

A megpróbált hit gyümölcse a hűség

Szent Jakab apostol ezekkel a merész sorokkal kezdi levelét: „Nagy örömmel tartjátok, testvéreim, ha különféle megpróbáltatás ér. Hiszen tudjátok, hogy hitetek erőpróbája állhatatosságot eredményez, az állhatatosság pedig tökéletessé teszi a cselekedetet, így lesztek minden fogyatkozás nélkül tökéletesek és feddhetetlenek” (Jak 1,2-4).

Nincs olyan hit, amelyet ne érne megpróbáltatás, ahogy nincs fa, amelyet ne kellene megnyesni, hogy még több gyümölcsöt teremjen (vö. Jn 15,2). Minden keresztény tapasztalatnak alapélménye, hogy küzd bennünk a készség és a gyöngeség, azaz kísértésben élünk. Már az apostoloknál is így volt ez. Péter volt Jézus feltámadásának legjelesebb tanúja, és rá épül nem sokkal később az Egyház, de ő volt az is, akinek elsőként kellett szembenéznie a kísértéssel, és aki az apostolok között elsőként bukott el benne.

Péter saját tapasztalatából tanulja meg, hogyan jár együtt és találkozik a gyöngeség és a kegyelem. Egyértelmű, hogy Péter szereti Jézust, és szenvedélyesen ragaszkodik hozzá, mert tapasztalja, hogy Jézus előbb szerette őt. A megtapasztalt szeretet ereje mindenkit képes hűséggé tenni. Olyan élmény ez – Isten szeretetéből és szeretetéről – amely igazi segítője a hit próbatételeinek.

A csodálatos halfogás után Péter felismerte Jézusban az Istent, és ugyanabban a pillanatban rádöbbsent, hogy ő maga bűnös ember. Ez a dolgok rendje. Mihelyt Jézust beengedjük az életünkbe, bűnünk napfényre kerül, és fordítva is igaz, nem láthatjuk igazán vétünköt, amíg nem vetül rá Jézus világsága. Így szembesült Péter is életének kudarcával, amelyet aztán Jézus elé mer tárni. Hirtelen tudatára ébred, hogy csak szánalomra méltó, gyenge bűnös. Azt gondolja, hogy bűnősként semmi köze nem lehet Jézushoz és Jézusnak sem őhozá: „Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok”. Ez maga az alázat útja és élménye: Tudom, kicsoda az Isten és ki vagyok én! De ez az ismeret nem megsemmisítő, nem nyom le, hanem felemel, mert Isten mindenestől szeret engem, aki nem szemrehányást akar tenni, hanem arra vágyik, hogy ki-

engesztelődhesen velünk.

Amint Péter bevallja bűnét, Jézusnak alkalma van cselekedni és megbocsátani. Mihelyt a seb feltárult, Jézus gyakorolni tudja gyógyító hatalmát, és helyreállítja, újjáteremti Pétert: „Ezentúl emberhalász leszel!” Péter addig nem tudta felismerni Jézust, amíg igaznak tartotta magát, de rögtön felismerte bűnösségét, mihelyt Jézus felfedte magát neki, aki nem az igazakhoz, hanem a bűnösökhöz jött. A legnagyobb emberi felismerésünk: „Uram, nem vagyok méltó”. Ezt imádkozzuk minden szentmise elején is, ez tesz alkalmassá Isten irgalmának a befogadására. Ugyanis erőnkbe és erényességünkbe nem tud beleoltódni Isten kegyelme, csak a gyengeségünk tudatába, az alázatba, ott viszont mindenre képes.

Isten szótárában nem létezik ez a szó, hogy „elveszett”. Ha valóban befogadjuk Isten irgalmát, abban a pillanatban mi leszünk a megtalált bárány, a megelt drachma és a hazatért tékozló fiú. A befogadott irgalom küldetést is ad, mégpedig azt, hogy másoknak is továbbadjuk az ajándékba kapott és kiérdemelhetetlen irgalmat, kiengesztelődünk embertársainkkal.

A szentgyónásban Isten ma is, most is nekünk is adja a megtérés ajándékát, tőlünk csak a szív bánatát, a bűneink beismerő megvallását és a gyógyító – részünkről a nagyvonalúan és önkéntesen megsokszorozott – elégtétel elvégzését várja. Isten helyreállít minket a gyóntatószékben, megerősíti a szövetségét velünk, amiben ő mindig hűséges és mindig áttetsző.

Minket is erre hív ebben a szövetségben. Áttetszővé válni csak az képes, aki eleven kapcsolatban marad az Istennel, és tudja, hogy ezt a kapcsolatot időről időre a bűnbánat restaurálja a szentgyónásban.

[Dr. Németh Norbert]

A LELKIPÁSZTOR VÁLASZOL

Dobjunk pénzt a perselybe?

Vasárnaponként látom, hogy sokan soha nem adnak pénzt perselyezéskor, mások pedig 5, 10 forintot dobnak a perselybe, azzal a magyarázattal, hogy ennyi is bőven elég, mivel évente fizetik az egyházközségi adót. Helyes ez a hozzáállás?

A kérdés helyes megválaszolásához mindenekelőtt szét kell választani az „egyházi adót” és a perselyezést. Ehhez fontos tudni, hogy valamennyi plébánia alapvetően az ott lakó hívek által adott adományokból („egyházi adó”) tartja fenn magát. Önkéntes adományokról van szó, ezért nem szerencsés egyházi adóról beszélni, hanem inkább egyházközségi hozzájárulásról. Aki ilyet fizet, kifejezi vele, hogy az Egyházhoz tartozik, igénye van az Egyház szolgálatára, és így is támogatja annak működését. Az egyes plébániák elsősorban ezekből az adományokból fedezik kiadásait: a plébániaépület, a templomok, az intézmények fenntartását és működését, a lelkipásztor ellátását, az alkalmazottak bérét, az egyházközség életének egyéb költségeit.

A szentmise adott adományunk jelentése más. A szentmise közösen bemutatott áldozat a Mennyei Atyának. Az áldozatbemutatásból mindannyian kivesszük részünket: közös imádságunkkal és énekünkkel, szolgálatunkkal, de azzal is, hogy közösen viseljük ennek az áldozatnak az anyagi vonzatait. Mert pénzbe kerül az ostya és a bor is, a liturgikus eszközök és ruhák és azok karbantartása, a templom takarítása és díszítése, a világítása, télen pedig a fűtése. Amikor ezen költségekhez a perselyezéskor hozzájárulunk, mi magunk is áldozatot hozunk. Lemondunk a sajátunkról, és tulajdonképpen Istennek ajánljuk egy konkrét dologra: a legszentebb áldozat bemutatására.

Hogy pedig mennyit dobjunk a perselybe? Mindenki annyit, amennyit a szíve diktál. Amennyivel kifejezi, mennyire fontos számára a Mennyei Atyának bemutatott szentmiseáldozat. A szegény asszony két fillérének története irányt mutat nekünk ebben. [Ipcs Bence]

II. JÁNOS PÁL KATOLIKUS SZAKKOLLÉGIUM
SZOMBATHELY
FELVÉTELT HIRDET
 a Szombathelyi Egyházmegye a 2012/2013-as tanévre a szeptembertől kapható megpítói, teljesen felütitott, belvárosi

EGYETEMI SZAKKOLLÉGIUMÁBA
 (Szombathely, Hollán E. út 10-12.)
 végzős középiskolások, egyetemisták és fűsközeltek számára!

Szombathelyi Szakkollégium Szombathelyi Egyházmegyei Szakkollégiumok Hálózatának tagja. A kollégiumok célja a középiskolások és egyetemisták számára a felsőoktatás felkészítése, a tanulás, a szabadidő eltöltése, a közösségi élet megteremtése, a szociális és kulturális tevékenységek szervezése, a szakkollégiumok közötti együttműködés elősegítése, a tanulókat a felsőoktatás felé irányítása, a tanulás, a szabadidő eltöltése, a közösségi élet megteremtése, a szociális és kulturális tevékenységek szervezése, a szakkollégiumok közötti együttműködés elősegítése, a tanulókat a felsőoktatás felé irányítása.

A kollégiumok célja a középiskolások és egyetemisták számára a felsőoktatás felkészítése, a tanulás, a szabadidő eltöltése, a közösségi élet megteremtése, a szociális és kulturális tevékenységek szervezése, a szakkollégiumok közötti együttműködés elősegítése, a tanulókat a felsőoktatás felé irányítása.

A jelentkezési határidő: 2012. augusztus 1. 12.00 óráig!
 Ifjúsági: 2700 Ft/hétente; Szociális: 2000 Ft/hétente; Egyetemisták: 1500 Ft/hétente.

A felvételi vizsgák időpontja: 2012. augusztus 27. 08.00 óráig!
 A felvételi vizsgák időpontja: 2012. augusztus 27. 08.00 óráig! A felvételi vizsgák időpontja: 2012. augusztus 27. 08.00 óráig! A felvételi vizsgák időpontja: 2012. augusztus 27. 08.00 óráig!

Ha szeretnénk kapcsolatba lépni a kollégiumokkal, kérjük, az alábbi címen írjon e-mailt: tanulmunkosok@szkoll.hu vagy a honlapunkon.

Elhunyt Süle Márton atya

„Szörnyű magányomban nyújtsd felém kezed!”

A Szombathelyi Egyházmegye – a hozzátartozók nevében is – megrendülten tudatja, hogy Süle Márton plébános életének 38., áldozópapi szolgálatának 13. évében 2012. május 27-én tragikus hirtelenséggel elhunyt. Az elhunytért az engesztelő szentmisét 2012. június 7-én mutatták be a csehimindszenti templomban. Hozzá tartozói kérését tiszteletben tartva holttestét szűk családi körben, a Jáki úti temető papi sírkertjében helyezték vég-ső nyugalomra.

Süle Márton 1975. január 16-án született Szombathelyen, 1999. augusztus 22-én szentelték pappá Szombathelyen.

Élete folyamán a következő helyeken hirdette Isten Örömhírét és szolgálta a Szombathelyi Egyházmegye híveit: 1999–2002: káplán, Páka; 2002–2008: plébános, Szarvaskend; 2008–2012: plébános, Csehimindszent.

Imádkozzunk együtt egyházmegyénk elhunyt lelkipásztorának lelki üdvéért. Nyugodjék békében!

A Szentatya július havi imaszándékai

Általános szándék (Biztonságos munka): Hogy mindenkinek lehessen munkája, és azt tartós és biztonságos körülmények között vehesse.

Missziós szándék (Keresztény önkéntesek): Hogy a keresztény önkéntesek, akik jelen vannak a missziós területeken, tanúskodni tudjanak Krisztus szeretetéről.

20. Szombathelyi Szalézi Nyári Oratórium

Idén ünnepli 20 éves jubileumát a szalézi nyári oratórium. Idén *Jézus, a jó pásztor* mottóval és színes programokkal – kézműves foglalkozásokkal, sportolási lehetőséggel, mesével, csapatversenyekkel, érdekes előadásokkal, csütörtökönként zenés, táncos, irodalmi gálaműsorral, péntekenként kirándulással – várják az általános iskolás korú táborozókat a szombathelyi Szent Kvirin Szalézi Plébánián. A tábornak a Szalézi Ifjúsági Oratórium ad otthont Szombathelyen, a Táncsics Mihály utca 44. szám alatt. Az atyák, az animátorok és a segítők négy héten keresztül várják a gyermekeket. Részvételi költség anyagi lehetőséghez mérten 6000-8000 Ft/fő/hét. A gyerekeknek napi háromszori étkezést – tízórai, meleg ebéd, uzsonna – biztosítanak a szervezők. A tábor július 20-ig, hétfőtől péntekig, 8-tól 16 óráig tart.

Martinus
 a Szombathelyi Egyházmegye Havi Lapja

Főszerkesztő: Ipacs Bence • **Főszerkesztő-helyettes:** Teklits Tamás • **Szerkesztők:** Csuti-Mátyás Zsófia, Déri Péter, Horváth István Sándor, H. Pezenhófer Brigitta, Salamon Viktória • **Nyomdai kivitelezés:** Pharma Press Nyomdaipari Kft. (1037 Budapest, Vörösvári út 119-121.) • **Felelős vezető:** Dávid Ferenc ügyvezető igazgató • **Megrendelés száma:** 3209/12 • 2012. június • **Kiadó:** Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 3.) • **Telefon:** 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu • **Felelős kiadó:** Teklits Tamás igazgató • **ISSN 2060-145X** • Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.